

KORONAVIRUKSEN AIHEUTTAMA POIKKEUSTILANNE YRITYSRAHOITUKSESSA

112/0.10/2020

KHALL § 128

Koronavirus on johtanut Suomessa moniin poikkeusjärjestelyihin, joista yhden kokonaisuuden muodostavat yrityksille kohdistettavat erilaiset tukimuodot. Valtioneuvoston kevään kehysriihi on 7.-8.4.2020 ja siellä keskeisiä päätettäviä asioita ovat yrityksille myönnettävät tuet sekä kuntien taloudellisen tuen kasvattaminen.

Kaupunginhallitus päätti 6.4.2020, että seuraava kokous pidetään ennakolta sovitusta poiketen jo 14.4.2020 ja erityisesti tähän kokoukseen tarvitaan tietoa siitä, millä tapaa oulaistelaiset yritykset saavat kaiken sen tuen mitä nyt on saatavissa. Oulaisissa elinkeinotoimessa on elinkeino- ja kehitysjohtaja Jarmo Soinsaari sekä hankekoordinaattori Sirpa Nevanperä, jotka tässä tilanteessa ovat keskeisessä asemassa informoimassa ja neuvomassa eri tukimuodoista sekä tukien hakemisessa.

Jo ennen kevään kehysriihen päätöksiä on yritystukiin osoitettu lisärahaa 1,0 mrd.€, joka jakaantuu seuraaviin kategorioihin:

1. Yksinyrittäjän tuki

Työ- ja elinkeinoministeriö on osoittanut yksinyrittäjien tukeen 100 milj.€. Koska valtion puolella kapasiteetti ei riitä pikaisesti käsittelemään tällaista tukea, on työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) kääntynyt asiassa kuntien puoleen ja tuki ollaan organisoimassa jaettavaksi kuntien kautta. Valtioneuvosto on 8.4.2020 hyväksynyt asetuksen yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtionavustuksista kunnille. Tuki maksetaan kunnille hakemuksesta laskennallisen jakoperusteen mukaan (= yksinyrittäjien lukumäärä kunnassa). Rahoitusta haetaan ministeriöltä valtionapuhakemuksella, jonka hakemus pohjan TEM valmistelee yhdessä Kuntaliiton kanssa. Samalla valmistellaan hakemus pohja, jolla yrittäjä hakee tukea kunnalta sekä soveltamisohje hakemusten käsittelijälle. Tuki yksinyrittäjälle on 2.000 € ja tukipäätöksen tekeminen tapahtuu virkavastuulla on luonteeltaan tyypillinen viranhaltijapäätös.

Tässä vaiheessa Oulaisiin on osoitettu tukea jaettavaksi 97.774 €, eli siitä riittää 48 yrittäjälle avustus. On todennäköistä, että varattua 100 milj.€:n tukisummaan joudutaan korottamaan. Avustuksen voimassaoloaika on 15.10.2020 saakka ja kuntien on toimitettava TEM:lle selvitys valtionavustuksen käytöstä 31.12.2020 mennessä. Kunnan tulee ilmoittaa yksinyrittäjälle maksamansa tuet Verohallinnolle.

Asiassa saadun ohjeen mukaan tuen jakamiseen liittyvän tiedonvälityksen varmistamiseksi ja nopeuttamiseksi on pyydetty ilmoittamaan 8.4.2020 mennessä

yhdyshenkilö kunnassa. Kaupunginjohtaja on ilmoittanut Oulaisten yhdyshenkilöksi elinkeino- ja kehitysjohtaja Jarmo Soinsaaren.

Kunnan tehtävänä on:

- a. tiedottaa osaltaan tuesta ja markkinoida sitä alueensa yksinyrittäjille
- b. ottaa vastaan ja käsitellä tukihakemukset
- c. tehdä päätös tuen myöntämisestä ja maksatuksesta (muutoksenhakuun tuki-päätöksestä sovelletaan kuntalain 16 luvun säännöksiä)
- d. raportoida valtionavustuksen käytöstä

Yksinyrittäjän tuki on kaupungin kirjanpidossa toimeksianto- ja välitystehtävä, jossa kunta välittää kunnalle myönnetyn ja käyttötarkoitukseltaan rajatun valtionavun edelleen kolmannelle osapuolelle toimintatukena. Valtionavun ja tuen myöntämisen seurantaan varten kirjanpidossa otetaan käyttöön sekä toimeksiantojen varoja että toimeksiantojen pääomia koskevat tilit (alakohtaan Valtion toimeksiannot). Kirjauksilla ei ole siten vaikutusta kunnan tuloslaskelmaan, eikä niitä esitetä talousarvion toteutumisvertailuissa.

2. ELY-keskuksen rahoitus yrityksille

ELY-keskukset ovat saaneet lisärahoitusta myönnettäväksi yrityksen kehittämisavustuksiin koronavirusepidemian aiheuttamista markkina- ja tuotantohäiriöistä kärsiville yrityksille koko maassa. Avustuksen tavoitteena on tukea yrityksiä koronavirusepidemian aiheuttamien haitallisten vaikutusten minimoimiseksi ja kannustaa yrityksiä työllistämiseen.

ELY-keskuksen tuki on tarkoitettu yrityksille, joissa hakemushetkellä työskentelee enintään 5 henkilöä (sis. yrittäjän/yrittäjät) yritysmuodosta riippumatta (ei kuitenkaan yksinyrittäjälle, jota koskee kohdan 1 tuki).

Rahoitusta ei voida myöntää maa-, metsä- ja kalatalouden sekä maataloustuotteiden jalostuksen alan yrityksille.

Avustusta voidaan maksaa 1. *tilanneanalyysiin* tai 2. *kehittämistoimenpiteiden* perusteella. Avustuksen määrä on 80 % avustuksen perusteena olevista laskennallisista kustannuksista, 10.000 €. Avustuksesta voidaan maksaa ennakkona 70 %. Hyväksyttäviä kustannuksia ovat molemmissa 1 ja 2 kohdissa palkkakustannukset (2.000 €/hlö + välilliset kustannukset 50 % laskennallista palkoista), kehittämistoimenpiteiden kohdalla lisäksi tuen piiriin kuuluvat palvelujen käyttö (mm. koulutuskustannukset) ja tuotteiden kehittämiseen liittyvät raaka-aineet ja puolivalmisteet.

Avustusta on voinut hakea 31.3.2020 lähtien ELY-keskukselta sähköisellä hakemuksella aluehallinnon asiointipalvelussa.

3. Business Finlandin rahoitustuote

BF on lanseerannut uuden rahoitustuotteen koskien liiketoiminnan kehittämistä

nykyisessä markkinoiden häiriötilanteessa. Poikkeusrahoitus on tarkoitettu 6-250 henkilöä työllistävälle yrityksille. Toiminimi ei voi hakea kyseistä tukea.

Rahoitus on vaiheistettu kahdeksi palveluksi:

1. Esiselvityusrahoitus liiketoiminnan häiriötilanteisiin. Enintään 10.000 €, rahoituksella yritys voi selvittää ja suunnitella itselleen uusia liiketoimintoja, korvaavia alihankintaketjuja ja tuotannon organisoimista koronan aiheuttamassa häiriötilanteessa ja sen jälkeen. Hankkeessa voi olla mukana sekä ostettuja asiantuntijapalveluita että myös yrityksen todellisia palkkakuluja.

2. Kehittämisavustus liiketoiminnan häiriötilanteisiin. Rahoitus voi olla 50.000-100.000 €. Tällä rahoituksella yritys voi toteuttaa niitä kehittämistoimenpiteitä, jota se on tunnistanut esiselvityksessä tai muuten omana toimintanaan ja jotka parantavat yrityksen mahdollisuuksia koronan aiheuttamassa häiriötilanteessa ja sen jälkeen. Toimenpiteiden tavoitteena tulee olla yrityksellä uusia ratkaisuja tuotteisiin tai tuotantoon liittyen.

Molemmissa BF:n rahoitusmuodoissa avustuksen määrä on 80 % projektin hyväksytyistä kokonaiskustannuksista ja ennakkoa voidaan maksaa 70 % avustuksen määrästä.

Edellä olevat tiedot yksinyrittäjän tuesta, ELY:n rahoituksesta ja Business Finlandin rahoituksesta perustuvat tietoihin, jotka on julkaistu ennen kevään kehysriihessä mahdollisesti tulevia muutoksia ja lisäyksiä.

Elinkeino- ja kehitysjohtaja Jarmo Soinsaari ja hankekoordinaattori Sirpa Nevanperä ovat tämän pykälän käsittelyn aikana kokouksessa. Heiltä kuullaan tämänhetkinen tilanne Oulaisissa edellä esitettyjen tukien kysynnän osalta sekä tietoja paikallisille yrityksille toteutetusta yrityskohtaisesta kyselystä koronakriisin vaikutuksista toimintaan.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus

1. merkitsee tietoonsa saatetuksi yrityksille saatavissa olevat tuet, joista kohdassa 1 mainittu yksinyrittäjän tuki jaetaan kaupungin kautta valtion toimeksiantotehtävänä. Viranhaltijapäätöksen yrityskohtaisesti tekee elinkeino- ja kehitysjohtaja Jarmo Soinsaari kaupungille osoitetun kiintiön ja mahdollisen lisäkiintiön perusteella ja yrityksen hakemuksesta;

2. merkitsee tietoonsa saatetuksi elinkeino- ja kehitysjohtajan sekä hankekoordinaattorin paikallisille yrityksille osoitetun puhelinkyselyn tuloksista ja toimenpiteistä; ja

3. ohjeistaa elinkeinotoimintaneuvonnan ja ohjauksen lisäämiseen myös lähipalveluna, koska tälle on tarvetta. Lähipalvelu voi olla esim. kahtena päivänä viikossa jaettuna siten, että molemmat muutoin etätyössä olevat eivät ole samaan aikaan toimistolla tavattavissa (virustartuntavaaran välttämiseksi).

Kaupunginhallitus: Hyväksyttiin yksimielisesti.